

Değerli Müşterilerimiz,

Bilindiği üzere Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında AB'nin yükselen hedeflerine ulaşılması amacıyla AB'nin geniş bir yelpazedeki mevzuat ve stratejileri Avrupa Komisyonu tarafından kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmekte olup, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması ve Sürdürülebilir Ürün İniyatifi kapsamında yapılan düzenlemeler, Atık Sevkiyatı Tüzük taslağı, kimyasallara ilişkin mevzuatta süren gözden geçirme süreci gibi çalışmalar AB'ye ihracatımızı ve Gümrük Birliği kapsamında sağlanan entegrasyonu önemli ölçüde etkileyecek niteliğe sahiptir.

Bu çerçevede, Yeşil Mutabakat kapsamındaki ülkemiz mevzuatının ilgili AB mevzuatı ile uyumlaştırılması amacıyla, AB tarafında yürütülmekte olan mevzuat çalışmalarındaki gelişmeler yakından takip edilmektedir. Bu kapsamda, tarafımızca Sürdürülebilirlik ve AB Yeşil Mutabakat sürecine uyumda kritik olabilecek yasal düzenlemeler sizlerle periyodik olarak paylaşılmaktadır.

Avrupa Birliği'nde CBAM Revizyonu: 2026 Uygulama Dönemine Geçiş

Avrupa Birliği, karbon kaçağını önlemeyi ve Birlik dışı üreticilerle eşit rekabet koşulları sağlamayı amaçlayan Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (Carbon Border Adjustment Mechanism – CBAM) kapsamında önemli bir revizyon süreci tamamlamıştır.

20 Ekim 2025 tarihinde yürürlüğe giren CBAM'ın sadeleştirilmesine yönelik düzenleme (Regulation (EU) 2025/2083), 1 Ocak 2026 itibarıyla tam uygulama dönemine geçilmeden önceki son mevzuat değişikliklerini içermektedir.

- Her sevkiyat için geçerli olan **150 Euro'luk muafiyet** kaldırılmış; bunun yerine, yıllık toplam ithalat miktarına dayalı **50 tonluk tekil kütle eşiği** getirilmiştir.
- Bu eşiğin aşılması halinde, ithalatçılar yıl boyunca tüm **CBAM kapsamındaki ürünler** için beyan ve sertifika yükümlülüklerine tabi olacaktır. Yıllık 50 ton sınırını aşan

ithalatçılar için “**Yetkili CBAM Beyan Sahibi (Authorised CBAM Declarant)**” statüsü zorunlu hale getirilmiş olup, başvuruların **31 Mart 2026** tarihine kadar tamamlanması öngörülmektedir.

- Beyan yükümlülükleri açısından son teslim tarihi, ithalatın gerçekleştiği yılı izleyen **30 Eylül** olarak belirlenmiştir. İthalatçılar, beyanlarında **ithal edilen ürünlerin miktarı, gömülü emisyonlar ve üçüncü ülkelerde ödenen karbon fiyatlarına** ilişkin bilgileri sunacaktır.
- Gömülü emisyonların en az **%80’i oranında CBAM sertifikası bulundurma zorunluluğu %50’ye** düşürülmüş; bu oran **AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)** kapsamındaki **ücretsiz tahsisatlar** dikkate alınarak uyarlanacaktır.
- **Üçüncü ülkelerde ödenen karbon fiyatları**, ithalatçılar tarafından CBAM sertifikası yükümlülüklerinden mahsup edilebilecek; **2027 yılından itibaren Avrupa Komisyonu**, karbon fiyatlandırma sistemine sahip ülkeler için **varsayılan fiyatları belirleyerek CBAM Kayıt Sicili’nde** yayımlayacaktır.
- Güvenilir veri bulunmadığında, ithalatçılar “en iyi mevcut veriler” esas alınarak belirlenen varsayılan emisyon değerlerini kullanabilecek; bu değerler Avrupa Komisyonu tarafından düzenli olarak güncellenecektir.

Dolayısıyla şirketler açısından 2026 öncesi dönem, gömülü emisyon hesaplama sistemlerinin tamamlanması, tedarik zinciri verilerinin doğrulanabilir hale getirilmesi ve CBAM sertifika yükümlülüklerine ilişkin operasyonel hazırlıkların yapılması açısından kritik bir eşik olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye Karbon Piyasası: Ulusal Emisyon Ticareti Sisteminin Kurumsal Çerçevesi

Türkiye, iklim politikalarının uygulanmasında piyasa temelli araçların geliştirilmesi yönünde önemli bir adım atarak “Karbon Piyasalarının İşletilmesine İlişkin Yönetmelik Taslağı”nı yayımlamıştır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından hazırlanan taslak, Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi kapsamında kurulacak karbon piyasasının yapısını ve işleyiş esaslarını düzenlemektedir.

Yönetmelik, Birincil (ihale) ve İkincil (spot) karbon piyasalarına dayalı iki katmanlı bir sistem öngörmekte; EPIAŞ’ı piyasa işletmecisi, EPDK’yı düzenleyici otorite, İklim Değişikliği Başkanlığı’nı ise politika koordinatörü olarak tanımlamaktadır. Katılımcıların İşlem Kayıt Sistemi (İKS) üzerinden hesap açmaları, teminat mekanizmalarına dahil olmaları ve tahsisat alım-satım işlemlerini dijital ortamda yürütmeleri zorunlu olacaktır.

Yıllık ihaleler sonucunda belirlenecek Karbon Referans Fiyatı (KRF), piyasadaki işlem fiyatlarının ana göstergesi olarak işlev görecektir. Yönetmelik aynı zamanda piyasa istikrarını desteklemek amacıyla çeşitli esneklik mekanizmaları da içermektedir. Bankalama, ödünç alma, ek rezervler ve fazlalık tahsisatların geri alımı gibi araçlar, fiyat istikrarını güçlendirerek sistemin güvenilirliğini artırmayı amaçlamaktadır.

Bu çerçevede, Türkiye'nin karbon fiyatlama sisteminin 2026 yılı itibarıyla faaliyete geçmesi hedeflenmekte olup düzenleme, yalnızca emisyon azaltım yükümlülüklerini değil, aynı zamanda **karbonun bir ekonomik değer ve yatırım aracı olarak konumlandırılmasını** hedeflemekte; bu yönüyle ülkenin 2053 net sıfır stratejisinde piyasa temelli dönüşümün temel dayanaklarından biri olma potansiyelini taşımaktadır.

Avrupa Parlamentosu'nun Ret Kararı Sonrası CSRD ve CS3D'de Revizyon Gündemi

Avrupa Parlamentosu, **Ekim 2025 tarihli Genel Kurul oturumunda**, Avrupa Komisyonu'nun **Omnibus I** teklifine ilişkin uzlaşma metnini **reddetmiştir**. Bu karar, Avrupa Birliği'nin sürdürülebilirlik çerçevesinde önemli iki düzenlemesi olan **Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD)** ve **Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi (CS3D)** için sadeleştirme ve revizyon sürecinin beklenenden daha uzun süreceğine işaret etmektedir.

Parlamento'nun ret kararı, özellikle direktiflerin kapsam daraltma, raporlama yükümlülüklerinin hafifletilmesi ve orantılılık ilkelerinin güçlendirilmesi konularında kurumlar arası görüş ayrılıklarının devam ettiğini göstermiştir. Parlamento, mevcut öneri üzerindeki değişiklikleri yeniden ele almak üzere **13 Kasım 2025 tarihli Genel Kurul oturumunda** nihai tutumunu belirleyecektir. Bu aşamadan sonra, **Parlamento ile Konsey arasındaki müzakerelerin 2025 yılı sonuna kadar tamamlanması** hedeflenmektedir.

Mevcut müzakere pozisyonlarına göre:

- CSRD kapsamında çalışan ve ciro eşiği 1.000 çalışan ve 450 milyon Euro olarak yükseltilmesi değerlendirilmektedir.
- Zorunlu sektörel raporlama standartları yerine, Komisyon tarafından geliştirilecek gönüllü sektörel rehberlerin benimsenmesi öngörülmektedir.
- KOBİ'ler ve mikro tedarikçiler için bilgi taleplerine üst sınır getirilerek orantılılık ilkesinin vurgulanması söz konusudur.
- CS3D'nin yalnızca 5.000 ve üzeri çalışanı ve 1,5 milyar Euro cirosu bulunan çok büyük ölçekli işletmelere uygulanacak şekilde daraltılması hedeflenmektedir.

- Durum tespiti yükümlülüğünde “risk temelli” bir yaklaşım vurgulanmaktadır.

Parlamento oylamasının ardından süreç, **yasama takviminin 2026’ya sarkması** ve sadeleştirme gündeminin yeniden yapılandırılması olasılığını beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla, AB’nin sürdürülebilirlik çerçevesinde kurumsal raporlama ve özen yükümlülüklerine ilişkin nihai mevzuat mimarisi henüz netleşmemiştir.

Saygılarımızla

Sorularınız olması halinde mevzuat@borgumruk.com.tr adresine mail gönderebilir ya da (0216) 571 50 59 numaralı telefondan bize ulaşabilirsiniz.

Mevzuat ve Süreç Yönetimi Departmanı

Bor Gümrük Müşavirliği Hizmetleri A.Ş.

www.borgumruk.com

MERSİS No: 0179039951000015

Bu e-posta, gümrük mevzuat sirkü mallerine kayıt olduğunuz için gönderilmiştir. İleride bu tür e-postaları almak istemiyorsanız ve e-posta listesinden çıkmak için <https://www.borgumruk.com.tr/tr/iletisim> formundan bize ulaşabilirsiniz.

Kişisel verilerinizin işlenmesine ilişkin detaylı bilgi için [Aydınlatma Metni](#)'ni inceleyebilirsiniz.